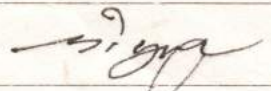
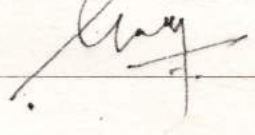
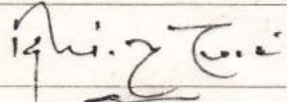
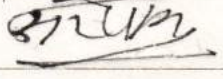

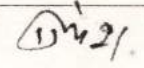

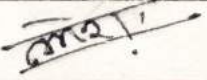
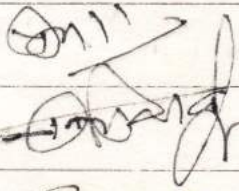
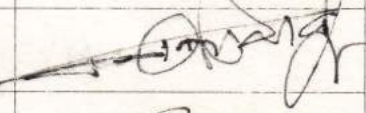
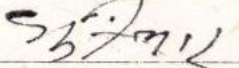

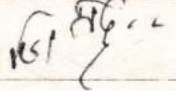

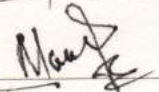
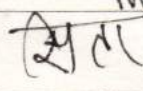
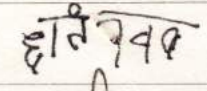
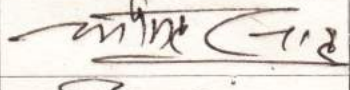

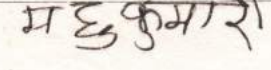
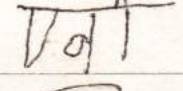

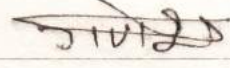
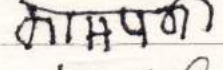
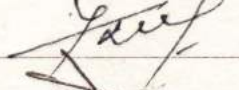
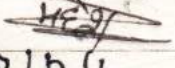
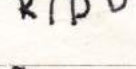

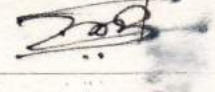
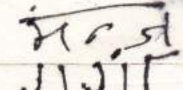
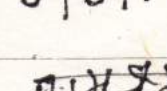

आज मिति २०८१/०३/२६ गते बुधवारका दिन जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाको बाह्रौं नगर सभामा सभाअध्यक्ष श्री मनोज कुमार साहज्युको अध्यक्षतामा देहाय बमोजिमको नगर सभा सदस्यहरुको उपस्थिति रहयो ।

उपस्थिती

सि.नं.	नाम,थर	पद	हस्ताक्षर
१	श्री मनोज कुमार साह, नगर प्रमुख	सभाध्यक्ष	
२	श्री किशोरी साह, उप-प्रमुख	सभा सदस्य	
३	श्री दिप नारायण यादव, वडा अध्यक्ष	सभा सदस्य	
४	श्री शिव कुमार साह, वडा अध्यक्ष	सभा सदस्य	
५	श्री दिपेन्द्र साह, वडा अध्यक्ष	सभा सदस्य	
६	श्री सुरेस झा, वडा अध्यक्ष	सभा सदस्य	
७	श्री वेचन साहु हलुवाई, वडा अध्यक्ष	सभा सदस्य	
८	श्री दिनेस प्रसाद साह, वडा अध्यक्ष	सभा सदस्य	
९	श्री निरज कुमार साह (मुन्ना), वडा अध्यक्ष	सभा सदस्य	
१०	श्री दिनेश कुमार सिंह, वडा अध्यक्ष	सभा सदस्य	
११	श्री प्रमेश्वर साह, वडा अध्यक्ष	सभा सदस्य	
१२	श्री मिथलेश कुमार कर्ण, वडा अध्यक्ष	सभा सदस्य	
१३	श्री अर्जुन कुमार चौधरी, वडा अध्यक्ष	सभा सदस्य	
१४	श्री महेन्द्र साह, वडा अध्यक्ष	सभा सदस्य	
१५	श्री जित बहादुर राउत, वडा अध्यक्ष	सभा सदस्य	
१६	श्री पुष्प प्रताप यादव, वडा अध्यक्ष	सभा सदस्य	

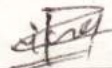
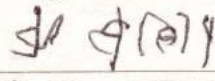
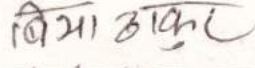
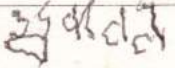
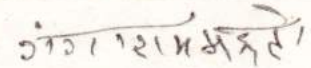

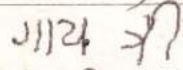
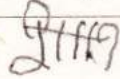
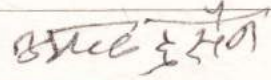
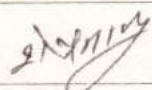
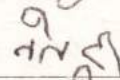
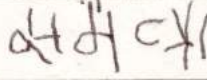
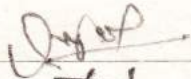
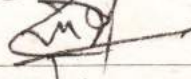

१७	श्री सन्तोष कुमार साह, वडा अध्यक्ष	सभा सदस्य	
१८	श्री रामचन्द्र पंजियार, वडा अध्यक्ष	सभा सदस्य	
१९	श्री रामबृक्ष यादव, वडा अध्यक्ष	सभा सदस्य	
२०	श्री लक्ष्मेश्वर मण्डल, वडा अध्यक्ष	सभा सदस्य	
२१	श्री बिनोद कुमार साह, वडा अध्यक्ष	सभा सदस्य	
२२	श्री मोति राइन, वडा अध्यक्ष	सभा सदस्य	
२३	श्री राजनारायण साह, वडा अध्यक्ष	सभा सदस्य	
२४	श्री बिमलेश मिश्र, वडा अध्यक्ष	सभा सदस्य	
२५	श्री राघबेन्द्र प्रसाद साह, वडा अध्यक्ष	सभा सदस्य	
२६	श्री उपेन्द्र सहनी, वडा अध्यक्ष	सभा सदस्य	
२७	श्री चन्देश्वर साह, वडा अध्यक्ष	सभा सदस्य	
२८	श्रीमती शैल कुमारी चौधरी, कार्यपालिका सदस्य	सभा सदस्य	
२९	श्रीमती शारदा पन्त, कार्यपालिका सदस्य	सभा सदस्य	शारदा पंत
३०	श्रीमती मनिषा देवी, कार्यपालिका सदस्य	सभा सदस्य	मनिषा
३१	श्रीमती फुल कुमारी देवी, कार्यपालिका सदस्य	सभा सदस्य	फुल
३२	श्रीमती सन्जु देवी दास, कार्यपालिका सदस्य	सभा सदस्य	
३३	श्री राकेश विक्रम साह, कार्यपालिका सदस्य	सभा सदस्य	
३४	श्री दिपेन्द्र कुमार साह, कार्यपालिका सदस्य	सभा सदस्य	
३५	श्री सन्तोष महतो, कार्यपालिका सदस्य	सभा सदस्य	सन्तोष महतो
३६	श्री सतिया देवी सादा मुसहर, वडा सदस्य	सभा सदस्य	सतिया

३७	श्री विजय कुमार साह, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
३८	श्री मनोज कुमार पुर्वे, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
३९	श्री सिता देवी साह, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
४०	श्री धनेश्वरी देवी मुखिया, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
४१	श्री अमित कुमार साह, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
४२	श्री महेश खत्वे, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
४३	श्री मधु कुमारी, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
४४	श्री सोनावती देवी, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
४५	श्री रितेश भगत, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
४६	श्री गणेश ठाकुर लोहार, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
४७	श्री सांगिता देवी ठाकुर, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
४८	श्री रामपरी देवी चमार, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
४९	श्री प्रशान कु.भा, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
५०	श्री महेश कुमार साह, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
५१	श्री रिपु कुमारी, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
५२	श्री रंजित कुमार भगत, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
५३	श्री समद अंसारी, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
५४	श्री मंजु देवी अग्रवाल, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
५५	श्री गंगा मेस्तनी, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
५६	श्री राम कुमार मंडल, वडा सदस्य	सभा सदस्य	

५७	श्री संतोष कुमार साह, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
५८	श्री राम कली देवी सादा मुसहर, वडा सदस्य	सभा सदस्य	५११ ११५
५९	श्री परशुराम भा, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
६०	मो.हिजरत अली कवारी, वडा सदस्य	सभा सदस्य	हिजरत
६१	श्री रुवी देवी सिंह, वडा सदस्य	सभा सदस्य	रुवी
६२	श्री मुन्नी देवी दास, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
६३	श्री राजीव कुमार राय, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
६४	श्री सैदुल मोमिन, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
६५	श्री जगत कुमारी क्षेत्री, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
६६	श्री संजु देवी पासमान, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
६७	श्री बन्नी नारायण मल्लिक, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
६८	श्री विवेकानन्द प्रतिहस्त, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
६९	श्री नितु कुमारी मल्लिक, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
७०	श्री मनोज कुमार साह हलुवाई, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
७१	श्री गिता देवी यादव, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
७२	श्री शिला कुमारी देवी, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
७३	श्री लक्ष्मीनीया देवी, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
७४	श्री बलराम प्रसाद गुप्ता, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
७५	श्री लाल बाबु मंडल, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
७६	श्री सुर्यकला कुमारी देवी, वडा सदस्य	सभा सदस्य	• सुर्य

७७	श्री रेणु देवी चमार, वडा सदस्य	सभा सदस्य	रेणु देवी
७८	श्री जित नारायण राउत, वडा सदस्य	सभा सदस्य	जित
७९	श्री रामचन्द्र यादव, वडा सदस्य	सभा सदस्य	रामचन्द्र
८०	श्री गिता कुमारी साह, वडा सदस्य	सभा सदस्य	गिता
८१	श्री जय किशुन कुर्मी, वडा सदस्य	सभा सदस्य	जयनर
८२	श्री विजय कुमार साह, वडा सदस्य	सभा सदस्य	विजय कुमार साह
८३	श्री गायत्री देवी, वडा सदस्य	सभा सदस्य	गायत्री
८४	श्री सुमित्रा कुमारी, वडा सदस्य	सभा सदस्य	सुमित्रा
८५	श्री जिवछ दास, वडा सदस्य	सभा सदस्य	जिवछ दास
८६	श्री रमेश कुमार साह, वडा सदस्य	सभा सदस्य	रमेश
८७	श्री शैल कुमारी देवी, वडा सदस्य	सभा सदस्य	शैल
८८	श्री शिला देवी दास, वडा सदस्य	सभा सदस्य	शिला
८९	श्री जोगी साह सुडी, वडा सदस्य	सभा सदस्य	जोगी साह
९०	श्री महादेव चौधरी सुडी, वडा सदस्य	सभा सदस्य	महादेव
९१	श्री लालो देवी, वडा सदस्य	सभा सदस्य	लालो
९२	श्री शान्ती कुमारी दास, वडा सदस्य	सभा सदस्य	शान्ती
९३	श्री जय कृपंडित, वडा सदस्य	सभा सदस्य	जय कृपंडित
९४	श्री फुलगेन मंडल, वडा सदस्य	सभा सदस्य	फुलगेन
९५	श्री रिष्णा देवी, वडा सदस्य	सभा सदस्य	रिष्णा
९६	श्री पवीत्री देवी, वडा सदस्य	सभा सदस्य	पवीत्री

९७	श्री मनोज मुखिया विन, वडा सदस्य	सभा सदस्य	<u>मनोज</u>
९८	श्री उपेन्द्र बरही, वडा सदस्य	सभा सदस्य	<u>उपेन्द्र</u>
९९	श्री दाना देवी मंडल खत्वे, वडा सदस्य	सभा सदस्य	दाना देवी
१००	श्री मिना देवी, वडा सदस्य	सभा सदस्य	मिना देवी
१०१	श्री नरेन्द्र कुमार मंडल, वडा सदस्य	सभा सदस्य	<u>Nand</u>
१०२	श्री महेश्वर मुखिया विन, वडा सदस्य	सभा सदस्य	<u>महेश्वर</u>
१०३	श्री प्रतिक्षा कुमारी देवी यादव, वडा सदस्य	सभा सदस्य	<u>Boxy</u>
१०४	श्री जगदिल्ला देवी महारा, वडा सदस्य	सभा सदस्य	जगदिल्ला
१०५	श्री जुगेश्वर यादव, वडा सदस्य	सभा सदस्य	<u>जुगेश्वर</u>
१०६	श्री रामजिवन मंडल, वडा सदस्य	सभा सदस्य	<u>रामजिवन</u>
१०७	श्री सोमनी देवी, वडा सदस्य	सभा सदस्य	सोमनी
१०८	श्री फुलो देवी, वडा सदस्य	सभा सदस्य	फुलो
१०९	श्री मोतिकान्त भा, वडा सदस्य	सभा सदस्य	<u>मोतिकान्त</u>
११०	श्री सनता महतो नोनिया, वडा सदस्य	सभा सदस्य	सनता महतो
१११	श्री सृजना पंडित, वडा सदस्य	सभा सदस्य	<u>सृजना</u>
११२	श्री मनभोगिया देवी चमारनी, वडा सदस्य	सभा सदस्य	मनभा
११३	श्री आशाराम पासमान, वडा सदस्य	सभा सदस्य	<u>आशाराम</u>
११४	श्री महेन्द्र महतो, वडा सदस्य	सभा सदस्य	<u>महेन्द्र</u>
११५	श्री पुनम देवी सहनी, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
११६	श्री सम्पत देवी, वडा सदस्य	सभा सदस्य	सम्पत

११७	श्री सजिव कुमार पाण्डये, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
११८	श्री कुलदिप मुखिया, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
११९	श्री विभा देवी ठाकुर, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
१२०	श्री सकुन्ती देवी, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
१२१	श्री गंगा राम महतो, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
१२२	मो. मोहीनुदीन राइन, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
१२३	श्री गायत्री देवी, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
१२४	श्री शान्ती देवी, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
१२५	मो. अमजद हुसैन, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
१२६	शेष नाथ मंडल, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
१२७	श्री तेतरी देवी मंडल, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
१२८	श्री सुमित्रा देवी, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
१२९	मो. अजमद हुसैन, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
१३०	श्री रुपेश ठाकुर, वडा सदस्य	सभा सदस्य	
१३१	श्री मेहिलाल यादव, प्र.प्र.अ.	सचिव	

जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाको सम्मानित बाह्रौं नगरसभामा २०८१ साल आषाढ २६, २७ गते

उपमहानगरपालिका प्रमुख

श्री मनोजकुमार साहज्यूले

प्रस्तुत गर्नुभएको

आर्थिक वर्ष २०८१/२०८२ को नीति तथा कार्यक्रम

जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका

२०८१

जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाको बाह्रौं नगरसभाको समुद्धाटन समारोहमा नगर प्रमुख

श्री मनोज कुमार साह ज्यूद्वारा प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को

नीति तथा कार्यक्रम

नगरसभाका सदस्यज्यूहरू,

१. सफा, स्वच्छ, सुन्दर र सु-संस्कृत जनकपुरधाम उपमहानगर बनाउने सोचसहित अघि बढेको जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाले हाप्रो कार्यक्रमको तिनवटा नगर सभा सम्पन्न गरिसकेको छ । यस बाह्रौं गरिमामय नगरसभा समक्ष उपमहानगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा खुसीको अनुभूति भएको छ।
२. प्राचीन मिथिलाको राजधानी जगज्जननी माँ जानकीको पवित्र नगरी ज्ञान मीमांशा शास्त्रार्थको पवित्र स्थल हो । यो देवभूमिमा आफुलाई प्रस्तुत गर्न पाउँदा अन्तरहृदयले यहाँका माटो, प्रकृति प्रति सम्मान व्यक्त गर्न चाहन्छु ।
३. बिगत एक बर्षमा,नियमावली, निर्देशिका, कार्यविधि, मापदण्ड निर्माण भई राजपत्रमा सार्वजनिक भएका छन् ।
४. राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक, प्रशासनिक क्षेत्र सबै मूल्यको हिसाबले हेर्दा नित्य अधोगति तिर गईरहेको सबैले महसुस गरेकै कुरा हो । देशमा त्वरितरूपले भइरहेका राजनीतिक उथलपुथल अस्थिरताले सबैतिर आफ्नो प्रभाव छोडिरहेको कुरा कसैसंग छुपेको छैन । संघ प्रदेश र स्थानीय सरकार गठन भएपनि एकले अर्कोलाई सधाएपछि मात्र देश अपेक्षित उपलब्धि हासिल गर्न सक्थ्यो तर सरकारहरूको बीच देखिएका संवादहिनता, पुर्णसमान्यजसता तथा रिक्तताले गर्दा कुनैपनि सरकार जनताको कसौटीमा उभिन नसकेको भन्नुपर्दा कुनै अतिशयोक्ति हुँदैन । राजनीतिक दलहरूको टुट्ने र जुट्ने प्रक्रियाको प्रत्यक्ष प्रभाव जनताले बेहोरिरहेको अवस्था छ ।

. जनकपुरधामको सामाजिक संरचनालाई हेर्दा यहाँका जातजातिहरू एकअर्काका धर्मसंस्कृतिलाई बुझेर साम्प्रदायिक सदभाव बनाएर बसिरहेका छन् । हिन्दुबाहुल्य क्षेत्र

जनकपुरधाम भएपनि यहाँका मुसलमान र हिन्दुबीच भाइचारा उदाहरणीय छन। जनकपुरधाम उत्सवको शहर हो । यहाँ सँधै पूजा पाठ भजन किर्तन भइरहन्छ । पर्वत्योहारहरु लाई जोशजाँगरका साथ मनाइने गरिन्छ । यसैले यस शहरलाई धार्मिक साँस्कृतिक पर्यटकीय नगरीको रूपमा बाजारीकरण गर्ने हाम्रो प्राथमिकतामा छ । जनकपुरधामको मूल आर्थिक गतिविधि र आमदनीको श्रोत बर्षेभरि मनाइने पर्वत्योहारको जमघट तथा पर्यटकहरुमा निर्भर छन । साथै व्यापार उद्योग धन्धाको पनि उल्लेखनीय योगदान छ ।

प्रशासनिक क्षेत्रहरुलाई विचार गर्दा जनतालाई सेवाप्रवाह दिनका लागि सबै प्रशासनिक निकाय यहाँ रहेको छ तर सेवामा सुशासनको अभाव देखिएको छ । यस अर्थमा जनतालाई सुशासनको अनुभूति दिन चुस्तदुरुस्त प्रशासन हुनु आवश्यक छ । स्थानीय सरकार सबैभन्दा नजीकको सरकार हो । जनताले रोजमर्रा भोगिरहेका दुख तकलीफ र सास्तीका लागि सुखद मलम लगाउनुपर्ने देखिन्छ ।

५ . हुनत सरकारमा बसेर सबैलाई सन्तुष्ट गराउनु आफैमा चुनौती छ । नेपालमा गणतन्त्र आएपछि जनताले आफै माथि आफैले शासन गर्ने अवस्था आउनु पर्दथ्यो । जनता नै हाम्रो वास्तविक मालिक हो भन्ने बुझ्नु पर्दथ्यो तर जुन हिसाबले जनताको आकांक्षाहरुलाई पाखालगाई विगतमा सरकार चलाइयो यसले जनतामा चरम असंतोष छ । जसको बानगी अहिलेका सामाजिक संजालहरुमा पनि हेर्न सकिन्छ दक्ष जनशक्तिको अभावमा जनतालाई चरम असंतोषको अवस्था वाट राहत दिइ सन्तुष्टि दिने बाटोतिर डोर्याउनु नै हाम्रो सरकारको प्रमुख चुनौती हो भन्ने मलाई लाग्दछ ।

६. स्वच्छ र सफा जनकपुर बनाउने, स्थानीय जनताको हित र स्वाभिमान प्रवर्द्धन गर्ने, प्रशासनलाई विकासमैत्री बनाउने, फजुल खर्च कटौती गर्नेजस्ता उद्देश्य राखी आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा जनकपुरधाम नगरलाई मधेश प्रदेशको राजधानी सुहाउँदो बन्न चाहिने सबै किसिमका पूर्वाधार विकास गर्ने अठोटका साथ यो नीति तथा कार्यक्रम ल्याइएको छ ।

उपस्थित नगर सभाका सदस्यहरू,

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को लागि प्रस्तावित विषयगत नीति तथा कार्यक्रमहरू प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु । यस वर्ष फोहोरमैलाको प्रभावकारी व्यवस्थापन, पर्यटकीय पूर्वाधार तथा भाषा संस्कृति विकास, शैक्षिक क्षेत्र सुधार, स्वास्थ्य क्षेत्र प्रवर्द्धन, कृषि क्षेत्रको व्यवसायीकरण, महिला सशक्तिकरण, औद्योगिकरण मार्फत आयमा वृद्धि तथा ग्रामीण क्षेत्रहरूमा पूर्वाधार विकास उपमहानगरको प्राथमिकतामा रहेका छन् ।

फोहोरमैला व्यवस्थापन

७. जनकपुरधामको सरसफाईलाई वैज्ञानिक तथा व्यवस्थित ढंगले संचालन गरिनेछ ।
८. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा सेनिटरी ल्याण्डफिल साइट को जग्गा सम्बन्धित कार्य ९०%ले पुरा भईसकदा पनि सम्झौता नभएको कारणले एक बृहत सेनिटरी ल्याण्डफिल साइट स्थापना गरि संचालनमा ल्याइन नसकीएको मा अब ०८१/०८२ मा अझ तदारुकताका साथ सक्रिय रूपले जागा को सम्झौता गरि एक बृहत सेनिटरी ल्याण्डफिल साइट स्थापना गरि संचालनमा ल्याइने छ । नगरका विभिन्न स्थानमा साना साना फोहोर संकलन केन्द्र राखिनेछ तथा फोहोर संकलन केन्द्र वाट फोहोर मैला ल्याण्डफिल साइट सम्म पुर्याउने व्यवस्था गरिनेछ ।
९. फोहोर व्यवस्थापनमा चाहिने आवश्यक उपकरण तथा जनशक्ति परिचालन गरिनेछ । कुहिने तथा नकुहिने फोहोर छुट्याउने प्रविधि मार्फत घरेलु कार्यमा प्रयोग हुने उर्जा तथा कम्पोस्ट मल उत्पादन गरी कृषि कार्यमा प्रयोग गरिनेछ । यो फोहोर व्यवस्थापन पद्धतिवाट किसानको माटोको क्षमता विकास र उपमहानगरपालिकाको आयश्रोतमा वृद्धि हुने छ ।
१०. फोहोरमैला व्यवस्थापनमा सार्वजनिक निजी साझेदारी गरी जनचेतना मुलक कार्यक्रमहरू गर्ने नीतिलाई अवलम्बन गरिनेछ ।

११. जनकपुरधाममा रहेका बर्षौं देखिको विकराल समस्याको रूपमा लामखुट्टेको नियन्त्रण पनि हो यसका लागि स्वास्थ्य क्षेत्रका उच्च तहका विषय विशेषज्ञको परामर्श लिई आवश्यक र ठोस कदम चालिनेछ ।

पर्यटन तथा नगर क्षेत्रको सुन्दरता प्रवर्द्धन

१२. पौराणिक, ऐतिहासिक, धार्मिक तथा सांस्कृतिक धरोहरहरूको संरक्षणका लागि अध्ययन अनुसन्धान, तिनका विषयमा राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय स्तरमा सूचना प्रवाह तथा प्रचार प्रसार गर्न जनकपुरधाम पर्यटन केन्द्र थप सशक्त बनाइनेछ ।
१३. नगर क्षेत्रका रङ्गभूमि मैदान, धार्मिक तथा ऐतिहासिक पोखरीहरूको वृहत सरसफाई तथा पोखरीका डिलहरूको सौन्दर्यिकरण गर्दै रमणीय स्थलका रूपमा विकास गरिनेछ ।
१४. 'एक वडा एक पोखरी' कार्यक्रम अन्तर्गत प्रत्येक वडामा न्यूनतम एउटा पोखरीको सरसफाई तथा सौन्दर्यिकरण गर्दै पर्यटकीय गन्तव्य स्थलको रूपमा विकास गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
१५. सडकमा खुला रूपमा विचरण गर्ने चौपायाहरूको उचित व्यवस्थापनका लागि एक गौशाला निर्माण संपन्न भई सकेको मा सो कार्यलाई अझ प्रभावकारी गरीनेछ ।
१६. नगरका सडक तथा सडकपेटीहरूमा जथाभावी रूपमा गरिने पार्किंग नियन्त्रण गर्न उचित स्थानहरू पहिचान गरी सुव्यवस्थित पार्किंगको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१७. नागरिक पैदल हिंड्ने फुटपाथहरूमा राखिने व्यवसायिक पसल तथा निर्माण सामग्रीहरू नियन्त्रण गर्न प्रभावकारी कदम लाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१८. आम नगरवासी तथा मेला भर्ना आउने पर्यटकको आवश्यकता अनुसारका क्षेत्रहरू पहिचान गरी सार्वजनिक शौचालयहरू स्थापना चलिएको कार्य जनकपुरधाम रेल्वे स्टेशनमा यस कार्यालयद्वारा निर्माण गरीएको सार्वजनिक शौचालयलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१९. जानकी मन्दिरलाई केन्द्रमा राखेर आस्थाको महत्तम बिन्दुमा पुर्याउन जानकी मन्दिरको चारैतिर पैदल मात्र हिंडने व्यवस्था मिलाउने र पैदल हिंडने बाटोमा सीताराममय हुनेगरी वातावरण निर्माण गर्ने ।
२०. जनकपुरधामलाई धार्मिक पर्यटकीय गन्तव्यको रूपमा विकास गर्न मूर्त तथा अमूर्त सम्पदाहरूको संरक्षण गर्नुका साथै जनकपुरधाम लाई विश्वसम्पदा सूचीमा लग्न युनेस्कोको मापदण्ड अनुसारको व्यवस्थापनका लागि आवश्यक कदम चालिनेछ ।
२१. मैथिली भाषा साहित्य कला संस्कृतिको प्रवर्धन र संवर्धन अनुसन्धानका लागि जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाले एउटा मिथिला सांस्कृतिक प्रतिष्ठानको गठन गरी यसका लागि चाहिने कार्यविधि नियमावली यसको आधिकारिकताका लागि कार्यप्रक्रिया अगाडी बढाइनेछ ।
२२. पर्यटकिय विकासका लागि पर्यटक गाइडको व्यवस्था गर्न कार्यविधि बनाई कार्यक्रम अगाडी बढाइनेछ ।

शैक्षिक सुधार:

शिक्षा, युवा तथा खेलकुद

२३. प्रारम्भिक बाल शिक्षा केन्द्रका बालबालिकाको समतामूलक पहुँच सुनिश्चित गर्न आवश्यक स्रोतसाधन उपलब्ध गराइनेछ ।
२४. विद्यालयलाई अपाङ्गतामैत्री र छात्रामैत्री बनाउने गरी न्यूनतम भौतिक पूर्वाधार विकास कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । आगामी दुई वर्षभित्र जस्तापाताको छानो भएका सबै कक्षाकोठामा फल्स सिलिड राखिनुका साथै सबै विद्यालयको रङरोगन सम्पन्न गरिनेछ ।
२५. सामुदायिक विद्यालयमा इन्टरनेट र प्रविधिको माध्यमबाट शिक्षण-सिकाई गर्न शिक्षकलाई प्रोत्साहित गरिनेछ । आधारभूत विद्यालयलाई इन्टरनेट जडानका लागि न्यूनतम स्रोत उपलब्ध गराइनेछ ।
२६. प्राविधिक शिक्षालाई जोड दिनुको साथै युवा स्वयं-सेवक शिक्षक परिचालन गरिनेछ।

२७. एक वडा एक खेलमैदान अवधारणा अनुसार खेल पूर्वाधार विकासको कार्य अगाडि बढाइनेछ ,तथा खेलकुद कार्यविधि बनाई कार्य प्रारम्भ गरिनेछ ।
२८. अन्तर्राष्ट्रिय, राष्ट्रिय, प्रदेशस्तरीय खेलमा पदक जित्ने उपमहानगरका खेलाडीहरूलाई पुरस्कृत गरिनेछ।
२९. उपमहानगरपालिकाले प्रत्येक २ वर्षमा वृहत् खेलकुद महोत्सव आयोजना गर्नेछ ।
३०. विद्यालयमा विषयगत शिक्षक दरबन्दीको सुनिश्चितता गर्नुका साथै पाठ्यक्रम निर्देशित पाठ्यघण्टा र कार्यघण्टा अनुसार सिकाइका लागि शिक्षकको तयारी प्रस्तुति र त्यसपछि पनि सिकाइका लागि वस्तुगत अनुगमन र पृष्ठपोषण दिने लिने (Monitoring mechanism) प्रणालीको विकास गर्ने गरिनेछ ।
३१. विद्यालयहरूमै तालिम व्यवस्थापनको सुनिश्चितता गर्नुका साथै वास्तविक कक्षामा त्यसै ठाउँमा सीप स्थानान्तरण गर्ने प्रणालीको विकास गरी सीपयुक्त शिक्षक सीपयुक्त विद्यार्थी उत्पादन गर्ने ।
३२. सज्जिएको कक्षा कोठा सज्जिएको विद्यालय व्यवस्थापनका लागि ग्रामीण क्षेत्रका विद्यालय बाट शुरुवात गरी उपमहानगरपालिकाका सबै विद्यालय लाई ३ वर्ष भित्र कार्यमूलक सिकाई केन्द्रको रूपमा विकास गर्ने ।
३३. एक विद्यालय एक ल्याब, एक पुस्तकालय र एक सूचना संचार प्रविधि व्यवस्थापनका लागि विगतमा सहयोग गरिएका विद्यालयहरूमा प्रयोगको अवस्था विश्लेषण गर्ने तथा सबै विद्यालयलाई क्रमशः यसै अनुरूप नयाँ वा थप व्यवस्थापन गर्ने ।
३४. अपनत्वको सिर्जना, नेतृत्वको सबलीकरण, शिक्षण सिकाइ प्रक्रियामा सुधार, पेशागत नैतिकताको प्रवर्धन, लगानी अभिवृद्धि र प्रविधिको उच्चतम प्रयोगद्वारा सार्वजनिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्ने ।

३५. विद्यालयमा उपयुक्त शैक्षिक वातावरण भौतिक वातावरण निर्माण गर्न शिक्षक विद्यार्थी र अभिभावकहरू बीच मेयर संग शिक्षा कार्यक्रम लागु गरी उद्देश्यमूलक अन्तरक्रिया संचालन गर्ने यो अन्तरक्रिया प्रविधि मैत्री हुने ।
३६. प्रत्येक वर्ष उपमहानगरपालिकाले शैक्षिक मेलाको आयोजना गरी तकनीकी तथा ज्ञानको विस्फोटनका लागि वातावरण तयार गरी मिथिलालाई ज्ञान मीमांशाको पुरानो थलो रहेको इतिहास तथा लोकविश्वास लाई साँच्चिकै अर्थमा परिभाषित गर्ने र उत्कृष्ट प्रदर्शन गर्ने विद्यालयहरूका बालबालिका तथा शिक्षकहरूलाई गागी मिथिला गौरव प्रदान गर्ने ।
३७. स्थानीय पाठ्यक्रम बनाउन लगाई आवश्यक कदम चालिनेछ । मिथिलाका संस्कृतिलाई मूलमर्म ठानेर यहाँका गौरवगाथाका कथाहरू हाम्रा पुरखाहरू हाम्रा शहीदहरू लोकपात्रहरू बारे विशेष केन्द्रिकरण गरेर विभिन्न किसिमका जनचेतनामूलक प्रतियोगिताहरू संचालन गरिनेछ ।
३८. अतिरिक्त क्रियाकलापहरू सांगीतिक प्रतियोगिताहरू संचालनार्थ बालबालिकाहरूका सिर्जनात्मक प्रतिभा प्रस्फुटनका लागि प्रत्येक विद्यालयहरूमा कम्तीमा महिनाको एक पटक कार्यक्रम आयोजना गरी शैक्षिक व्यक्तित्वहरूलाई विशेष आमन्त्रित गरी कार्यसम्पादन गरिनेछ ।
३९. मेयर संग बालबालिका कार्यक्रम प्रत्येक महिना पालिकाका लक्षित विद्यालय संग मेयरले आनलाईन वा विद्यालय पुगेर पठनपाठनमा देखिएका कमीकम्जोरी जटिलता हटाउन प्रत्यक्ष अन्तरक्रिया गर्ने र बालबालिकाहरू मार्फत उठाइएका सवालहरू सम्बोधन गरी जनमुखी शिक्षाको प्रत्याभुति दिने ।
४०. उपमहानगरपालिका भित्रका सबै सामुदायिक विद्यालयहरूमा बाल क्लब स्थापना गरी उक्त क्लबका लागि आवश्यक क्षमता अभिवृद्धिकार्यक्रममा सहयोग गर्ने र क्लबका सदस्यहरूलाई विभिन्न स्थलगत भ्रमणको व्यवस्था गर्नेछ ।

राजस्वतथा स्रोत व्यवस्थापन

४१. ३० लाख सम्मको करदातालाई सम्पत्ति करमा ३४ प्रतिशत र त्यसपछिको २० लाख मूल्य पर्ने सम्पत्तिमा ०.०१ प्रतिशतले छुट दिइने ब्यबस्थालाई निरन्तरता दिइने छ ।
४२. आर्थिक वर्षको प्रथम ३ महिनाभित्र सम्पत्ति कर तथा व्यवसाय कर बुझाउने करदातालाई पुरुषको हकमा ५ प्रतिशत र महिलाको हकमा १० प्रतिशत छुट दिइने ब्यबस्थालाई निरन्तरता दिइने छ ।
४३. आन्तरिक राजस्वको दायरा र आधारलाई फराकिलो बनाउंदै जाने नीति लिनुका साथै राजस्वका स्रोत बढाउन सघन कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
४४. दिगो र भरपर्दो आय स्रोतहरुबाट राजस्व संकलन तथा समुचित परिचालन गरि समृद्ध उपमहानगर निर्माणमा टेवा पुग्ने भएकोले उपमहानगरपालिका क्षेत्रको करको दायरामा नपरेका व्यक्ति, संघ संस्था, व्यवसायहरुलाई करको दायरामा ल्याइनेछ ।
४५. हालको कर प्रणालीलाई पूर्णरूपमा कम्प्युटरबाट स्वचालित गराई अनलाईन माध्यमबाट कर तिर्ने प्रणाली स्थापित गरिनेछ । साथै, करदाता शिक्षालाई प्राथमिकता दिइने छ ।
४६. करप्रणालीलाई करदातामैत्री बनाउन एउटा मोबाइल एप बनाइनेछ साथै कुनैपनि बेला आफुले बेहोर्नेकरको चाहेको बेला जानकारी लिने तथा मोबाइल बाटै कर तिर्ने व्यवस्था लागु गर्ने ।
४७. लक्ष्यमा आधारित उत्प्रेरणा एवं राजस्व अभिवृद्धि प्रोत्साहन मापदण्ड लागु गरिनेछ ।
४८. करको दायरा तथा क्षेत्र वृद्धि गर्नका लागि राजस्व सुधार कार्य योजनाको निर्माण गरिने छ ।

कृषि नीति

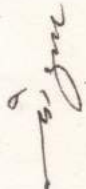
४९. कृषिमा उत्पादकत्व बढाउन कृषि यान्त्रिकीकरण अपरिहार्य छ। यसका लागि निजी क्षेत्रसंग सहकार्यगरी कृषकले चाहेको बेलामा कृषि यन्त्र उपकरण उपलब्ध गराउन एक **कस्टम हायरिंग केन्द्र** स्थापना गरिनेछ। यस केन्द्रबाट कृषकले ठूलासाना कृषि यन्त्रहरु भाडामा लैजान पाउनेछन् ।

५०. कृषि उपजहरूलाई सहज रूपमा बजारसम्म पुर्याउनका लागि कृषि क्षेत्रसम्म पुग्नेपूर्वाधारहरूकोविस्तार गरिनेछ।स्थानीयकृषिउत्पादनको व्यवस्थित बजारीकरणका लागि उपमहानगरभित्रका सबै हाटबजारहरूको थप व्यवस्थापन गरिनेछ ।
५१. कृषियोग्य भूमिको पूर्ण उपयोग सुनिश्चित गर्न उपमहानगरभित्र रहेका कुनैपनि कृषियोग्य जमिन बाँझो राख्न दिइने छैन ।
५२. उपमहानगरका उत्कृष्ट किसानहरूलाई पुरस्कृत गरिनेछ ।
५३. एक वडा एक उत्पादन कार्यक्रम संचालन गरी कृषि उत्पादन अभिवृद्धि गरिनेछ ।
५४. पशुजन्य पदार्थहरूको उत्पादन र उत्पादकत्व अभिवृद्धि गर्न उत्पादन लागत न्यूनीकरणका प्रविधिहरूको उपयोग, फार्म सुधार र यान्त्रिकीकरणलाई जोड दिइनुका साथै पशुहरूको नश्ल सुधारका लागि कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
५५. एक वडा एक पशु फर्म आधुनिकीकरण कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
५६. कम्तिमा ५० वटा सम्म बाख्रापालनको प्रस्ताव लिएर आउने पशुपालक समूहलाई अनुदान दिने कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
५७. पशुजन्य खाद्य पदार्थहरूको गुणस्तरीय उत्पादन, प्रशोधन, विविधिकरण र बजारीकरणलाई प्राथमिकता दिंदै विषयगत शाखा र सेवा केन्द्रहरूमा रोग निदानका लागि प्रयोगशाला सेवा विस्तार गरिनेछ । यस कार्यमा भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु विज्ञ केन्द्रसँग सहकार्य तथा साझेदारी गरिनेछ।

रोजगारी सिर्जना तथा सहकारी

५८. युवा तथा उद्यमीहरूलाई नवीन व्यवसाय शुरु गर्न आवश्यक क्षमता विकास अन्तर्गत उद्यमशिलता विकास तालिम, प्राविधिक सीप विकास तालिम, प्रविधि हस्तान्तरण, वित्तीय पहुँचमा सहजीकरण र बजारीकरणका कार्यक्रमसंग क्रमश आबद्ध गराई रोजगारी अभिवृद्धिका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

५९. बेरोजगार युवाहरूको डाटाबेस निर्माण गरी ती युवाहरूलाई सीपमूलक तालिम दिइ आफ्नै नगर देशमा स्वरोजगार व्यवसाय संचालन गर्न प्रेरित गर्ने । बिन सीप कोना जीवकार्यक्रमको थालनी गरी लागु गर्ने आधारशिला तयार गर्ने ।
६०. युवाहरूमा बढ्दै गइरहेको नकारात्मकता, दुर्व्यसन, आक्रामकता, निर्णय लिन नसक्ने, कैरियर दिशा निर्देशका लागि के गर्दा राम्रो हुने भने अवधारणा अन्तर्गतका व्यवस्थापनका लागि मनोवैज्ञानिक परामर्श सेवाहरू (Counselling Centre) नेतृत्वविकास तालिम लगायतका कार्यक्रमहरू निर्माण गर्ने ।
६१. युवा बेरोजगारहरू वाट ठोस प्रस्ताव आह्वान गरी उनीहरूलाई सर्टिफिकेट वा अन्य जमानीको आधारमा ५ लाख सम्म सहयोग गर्ने नीति बनाउने ।
६२. सहकारी सेवालाई सर्वसुलभ बनाउन उपमहानगरपालिकामा कर्मचारी व्यवस्थापन गरी युवा बेरोजगारहरू लाई यस संग जोडने ।

स्वास्थ्य सेवामा सुधार एवं पहुँच

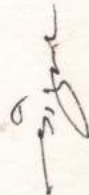
६३. आधारभूत एवं गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवामा उपमहानगरबासीको पहुँच सुनिश्चित गर्न स्वास्थ्यको सर्वव्यापी पहुँचको अवधारणा अनुसार सबै वडामा स्वास्थ्य संस्था स्थापना गरी सेवा प्रवाह गरिनेछ । नवजात शिशु, आमा र बालबालिकाको पोषण, प्रजनन स्वास्थ्य, सर्ने तथा नसर्ने रोगको रोकथाम, महामारी नियन्त्रण तथा सचेतना प्रवर्द्धनका कार्यहरूमा विशेष जोड दिइनेछ ।
६४. बालबालिका, महिला, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता लगायत जोखिम समूहका व्यक्तिहरूलाई विशेष स्वास्थ्य कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । उपमहानगरका विपन्न र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको निःशुल्क स्वास्थ्य बीमा गरिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
६५. उपमहानगरमा बसोबास गर्ने सबै क्षयरोग बिरामीहरूको प्रयोगशाला परीक्षण र आवश्यक औषधि उपचार गर्ने नीतिलाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

६६. विद्यालयमा विद्यार्थीहरूको स्वास्थ्य सुनिश्चित गर्न विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ। उपमहानगरका सबै विद्यालयमा अनिवार्य रूपमा स्वास्थ्य जांच कक्षको व्यवस्था गरिनेछ ।
६७. नियम तथा मापदण्ड विपरित मदिरा तथा मासुजन्य पदार्थ बिक्री वितरण गर्ने कार्यलाई कडाईका साथ अनुगमन गरी निरुत्साहित गरिनेछ ।
६८. सरकारी स्वास्थ्य संस्था मा सुत्केरी हुने महिलालाई निःशुल्क यातायात, एम्बुलेन्स खर्च उपलब्ध गराउने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । नगरका सबै गर्भवती महिलालाई क्याल्सियम तथा गुणस्तरीय झुल वितरण गरिनुका साथै सबै नगरवासीको रगतमा ग्लुकोजको मात्रा परीक्षण निःशुल्क रूपमा गरिनेछ। साथै, गर्भवती महिलाहरूको ओसारपसारको लागि एउटा एम्बुलेन्स जनकपुरधाम अस्पताललाई उपलब्ध गराइनेछ ।
६९. जोखिमयुक्त मेडिकल फोहोरको व्यवस्थापन तथा निर्मलीकरणकालागि सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्था तथा अस्पतालहरूसंग आवश्यक सहकार्य गरिनेछ ।

पूर्वाधार तथा शहरी सौन्दर्य

७०. उपमहानगरपालिकाले सञ्चालन गरेका अधुरा योजनालाई प्राथमिकतामा राखि कार्यान्वयनमा ल्याउनेछ। यस आर्थिक वर्षदेखि योजना सार्ने प्रवृत्तिमा पूर्ण रूपमा नियन्त्रण गरिनेछ ।
७१. रोजगारी सिर्जना हुने र मेशिनरी औजार प्रयोग नहुने आयोजना सञ्चालन उपभोक्ता समितिबाट गरिनेछ र ठूला तथा मेशिनरी औजार प्रयोग हुने र २० लाख भन्दा माथिका सडक आयोजना बोलपत्र मार्फत् कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
७२. लागत अनुमान स्वीकृति पश्चात् सम्झौता गर्ने र जनसहभागिता बराबरको रकम भन्दा बढी कार्य प्रगति भए पश्चात् मूल्यांकनको आधारमा उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी दिने नीतिलाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
७३. निर्माण कार्य गुणस्तरीयताका लागि बोलपत्र प्रक्रियाबाट र उपभोक्ता समितिबाट निर्माण हुने आयोजनाहरूको ल्याब परीक्षण र अनुगमन कार्यलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।

७४. उप-उपमहानगरपालिका हुँदा तय भएको बस्ती विकास तथा भवन निर्माण मापदण्डलाई वैज्ञानिक बनाउन समसामयिक परिमार्जनगरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
७५. सडकमा अनुचित ढगंबाट राखिएका निर्माण-सामग्रीका कारण आवागमनमा अवरोध गर्ने र दुर्घटना हुने हुँदा त्यस्तो गर्ने व्यक्ति तथा निर्माण व्यवसायीलाई कारवाहीको दायरामा ल्याइनेछ ।
७६. पूर्वाधार विकासको कार्यलाई व्यवस्थित गर्न आगामी वर्ष संचालन गरिने संभावित ठूला आयोजनाहरूको “परियोजना बैंक” तयार गरिनेछ ।
७७. वडास्तरीय आयोजनाहरूको रकमान्तर र कार्यक्रम संशोधन नगर्ने र अति आवश्यक भएको अवस्थामा सम्बन्धित वडाको सिफारिसमा कार्यपालिकाले निर्णय गरेबमोजिम मात्र हुनेगरी व्यवस्था मिलाइनेछ ।
७८. उपमहानगर भित्रका सबैसडकको नामाकरण गरी वैज्ञानिक घर नम्बर वितरण गर्ने कार्यको प्रारम्भ गरिनेछ ।
७९. शहरी क्षेत्रमा बसोवास गर्ने नागरिकहरूलाई शारीरिक व्यायामका लागि सार्वजनिक स्थलहरूमा आधुनिक खुल्ला व्यायामशाला स्थापना गर्ने कार्यको प्रारम्भ गरिनेछ ।
८०. शहरी संरचनालाई विश्वव्यापी मापदण्डअनुरूपको बनाउन अपांगमैत्री र वातावरणमैत्रीभौतिक संरचना निर्माण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ, तथा नक्सापास न भै बनिसकेका पुराना घरहरूको अभिलेखिकरण गरिने छ ।

निजी क्षेत्रसँग सहकार्य

वातावरण संरक्षण तथा हरियाली प्रवर्द्धन

८१. विषादी प्रयोग नियन्त्रण, स्वच्छ पिउने पानीको उपलब्धता, वायु प्रदूषण नियन्त्रण, फोहोरको उचित व्यवस्थापन कार्यमानिजी क्षेत्रसँग सहकार्य गरिनेछ ।
८२. उपमहानगरको कम्तिमा एक वडालाई नमूनाको रूपमा प्लास्टिक झोलामुक्त वडा बनाई कपडा झोला, जुट झोला प्रयोगमा जोड दिइनेछ र क्रमशः सबै वडामा निरन्तरता दिइनेछ ।

८३. प्लास्टिक जन्यवस्तु बालेर प्रदूषण गर्ने, अव्यवस्थित विज्ञापन सामग्री राख्ने, फुटपाथमा पसल तथा निर्माण सामग्री राख्ने, छतको पानी सडकमा खसाल्ने, सतह ढलमा शौचालयको ढल मिसाउने, लगायतका गतिविधि गर्नेलाईपूर्ण रूपमा निरुत्साहित गरिनेछ।
८४. जनकपुरधाम खानेपानी व्यवस्थापन बोर्डले प्रवाह गर्ने सेवा, पूर्वाधार विकास र विस्तारलाई व्यवस्थित गर्न संघीय, प्रदेश र अन्य दात्री निकायहरूसंग समन्वय गरिनेछ।
८५. अस्पताल तथा विभिन्न स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट निस्कने मेडिकल वेस्टको व्यवस्थापनका लागि निजी क्षेत्रसंग सहकार्य गरिनेछ। फोहोरको निर्मलीकरण तथा व्यवस्थापन गर्ने उपकरणको व्यवस्था मिलाइनेछ।
८६. वातावरण तथा प्रविधिमैत्री यातायात व्यवस्थापन गर्न विद्युतीय सवारी साधनको प्रयोगलाई प्रोत्साहन गरिनेछ।

सुशासन

८७. सार्वजनिक स्रोतको उपयोगलाई प्रभावकारी बनाउन जोखिम विश्लेषणमा आधारित लेखाराख्ने पद्धतिलाई जोड दिइनेछ।
८८. उपमहानगरबाट सम्पन्न हुने आर्थिक क्रियाकलापमा वित्तीय जोखिम न्यूनीकरणका उपाय अवलम्बन गरिनेछ।
८९. उपमहानगरको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई चुस्त बनाउन आन्तरिक नियन्त्रण निर्देशिकालाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।
९०. उपमहानगरपालिकाले कुनै पनि स्वरूपको भ्रष्टाचार सहन नगर्ने नीतिअनुरूप शासकीय क्रियाकलापहरुमा हुन सक्ने अनियमितता, सरकारी सम्पत्तिको अनधिकृत प्रयोग, अपचलन वा दोहन गर्ने जुनसुकै पदाधिकारी, कर्मचारी, सेवाप्रदायक वा सेवाग्राहीलाई कानून अनुरूप दण्डको व्यवस्थालाई कडाईका साथ कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।
९१. उपमहानगरमा सार्वजनिक खरीद प्रक्रियालाई पारदर्शी, प्रतिष्पर्धी र मितव्ययी बनाई सुशासन कायम गर्न निर्माण व्यवसायीहरुको प्राविधिक तथा आर्थिक क्षमता, पूर्व कार्य-

सम्पादन स्थिति, कामको गुणस्तर, कार्यान्वयनमा रहेका ठेक्का संख्यासहितको विद्युतीय प्रोफाइल अद्यावधिक राखिनेछ ।

९२. निर्माण हुने कार्यको सम्बन्धित सबै पक्षको विश्लेषण नगरी ठेक्का दिएको कारणबाट तोकिएको समय, लागत, गुणस्तरसहितको कार्यसम्पादन नभएमा प्राविधिक मूल्यांकनकर्ता, पदाधिकारी, उपभोक्ता समिति तथा अन्य जिम्मेवार कर्मचारीलाई कानूनअनुसार दण्ड दिने तथा आवश्यक क्षतिपूर्ति भराउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

९३. उपमहानगरपालिकाले प्रदान गर्ने सेवा प्रवाह, आर्थिक व्ययभार र भूगोल समेतलाई विश्लेषण गरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण कार्य गरिनेछ ।

९४. भुक्तानी प्रक्रियालाई सरलीकरण गर्नका लागि उपभोक्ता समितिलाई पुनर्ताजगी तालिम प्रदान गरिनेछ ।

९५. सूचना लिने दिने प्रणाली लाई थप व्यवस्थित गरी जनताको कार्य कहिले सम्म हुन्छ स्पष्ट जानकारी दिइने आरटी आइको मूलमर्म लाई आत्मसात गरी कार्यप्रक्रिया अगाडी बढाइनेछ ।

सूचना संचार, प्रविधि प्रयोग तथा डिजिटल प्रणाली

९६. पत्रकार महासंघ तथा पत्रकार सम्बद्ध संघ-संस्थाको क्षमता विस्तार र सशक्तिकरणका लागि आवश्यक सहयोग गर्ने नीति लिइनेछ ।

९७. जनकपुरधाम उपउपमहानगरपालिकालाई सूचनामैत्री बनाई स्थानीय सञ्चार माध्यमहरूको विकास र प्रवर्द्धन गरिनेछ । स्थानीय पत्र-पत्रिका, रेडियो, टेलिभिजन तथा अनलाइनहरूलाई थप व्यवस्थित, विश्वसनीय र प्रतिष्पर्धी बनाइनेछ ।

९८. सेवा-प्रवाहका हरेक क्षेत्रमा प्रविधिको विकास तथा विस्तार गरी E-Governance लाई तीव्रता दिइनेछ । कम्प्युटर प्रविधि तथा इन्टरनेटमा आधारित सेवा (Online Services)लाई अझ प्रभावकारी बनाउने नीति लिइनेछ । सूचना-प्रवाह गर्न तथा

नगरवासीसँग अन्तर्क्रिया गर्न उपमहानगर हाम्रो जनकपुरधाम रेडियो तथा टेलिभिजन कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुका साथै सामाजिक सञ्जालको प्रयोग गरिनेछ ।

१९. उपमहानगरपालिकाको आफ्नै सर्भरमा तथ्यांक राखी यसको संरक्षण गर्न उपयुक्तसर्भर खरिद गर्नुका साथै डाटा, एप्लिकेशन, सफ्टवेयर तथा साइबर सुरक्षाको प्रबन्ध मिलाइनेछ। महिला, दलित तथा लक्षित वर्ग उत्थान, सशक्तिकरण एवं सामाजिक समावेशीकरण

१००. सामाजिक समावेशी नीतिअनुरूप दलित, आदिवासी, जनजाति, पिछडावर्गको सशक्तिकरण र उत्थानका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

१०१. विशेष संरक्षणको आवश्यकता भएका महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ-नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको संरक्षणका लागि लागि संघीय तथा प्रदेश सरकारसँग सहकार्य गरिनेछ ।

१०२. वडा तहमा विभिन्न निकायबाट गठन गरिएका महिला समूह तथा आमा समूहहरूलाई एकीकृत रूपमा महिला सञ्जाल गठन गरी महिलाहरूको आर्थिक एवम् सामाजिक सशक्तिकरणका लागि परिचालन गरिनेछ ।

१०३. हाम्रा बालबालिका हाम्रो भविष्य भन्ने नाराकासाथ बालमैत्री शासन पद्धति अनुशरण गरिनेछ । बालबालिका विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा र शोषण निषेधको नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१०४. बालबालिकाको सर्वोत्तम हितका लागि स्थापित बालकोषमा बालबालिकाको हक हित सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको स्थानीय बालअधिकार कार्यविधिमा उल्लेख भए बमोजिमको श्रोत व्यवस्थापन गर्दै लगिनेछ ।

१०५. टोल विकास संस्था स्थानीय शासनका साझेदार हुन् । यिनको क्रियाशीलताले स्थानीय सुशासनलाई प्रत्यक्ष रूपमा बल पुग्ने हुँदा टोलस्तरमा हुने सबै स्थानीय शासकीय गतिविधिमा टोल विकास संस्थाको औपचारिक सक्रियता सुनिश्चित गरिनेछ ।

१०६. प्रत्येक टोलमा रहेका टोल विकास सस्थाहरूलाई आफ्नो टोलभित्र बसोबास गर्ने महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको पहिचान खुल्ने विवरण तयार पार्न र अभिलेख व्यवस्थित गर्ने कार्यमा जिम्मेवार बनाउंदै लगिनेछ ।
१०७. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरूसंग स्थानीय आवश्यकता अनुसार आमन्त्रण र सहकार्य गर्ने नीति लिइनेछ । साथै प्रभावकारी अनुगमन र नियमनमा जोड दिइनेछ। देशभित्र र देशबाहिरका सहरहरूसंग भगिनी सम्बन्ध कायमगरी साँस्कृतिक एवम् विविध पक्षबीच आदान-प्रदान गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१०८. जनकपुरधाम उपउपमहानगरपालिकाले बेसहारा सडक मानवमुक्त उपमहानगरपालिका घोषणा गरी मानव सेवा आश्रमसंग शुरु गरेको सहकार्यव्यवस्थित र व्यापक बनाउने नीति लिइनेछ । यस आ.व.बाट मानवसेवा आश्रमका साथै अन्य यससम्बन्धी सहयोगी निकायहरूसंग पनि सहकार्य गरिनेछ ।
१०९. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको पहिचान र अधिकारलाई सुनिश्चित गर्दै अपाङ्गताको गाम्भीर्यताको आधारमा अपाङ्गता परिचय-पत्र वितरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । साथै जनकपुरधाम प्रादेशिक अस्पतालमा उपचारका लागि आउने सबै अपाङ्गता भएका व्यक्तिको बहिरंग सेवाको टिकट दस्तुर निःशुल्क बनाइनेछ ।
११०. "जसको सवाल उसैको नेतृत्व" भन्ने मान्यता अनुरूप अपाङ्गता क्षेत्रमा क्रियाशील सामाजिक संघसंस्थाहरूको अगुवाईमा अपाङ्गता सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालनमा जोड दिइनेछ । अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको समुदायमा आधारित पुनर्स्थापना कार्यक्रम सञ्चालनका लागि संघ तथा प्रदेश सरकारसँग सहकार्य गरिनेछ ।
१११. उपमहानगरभित्र जन्मिएका बच्चाहरूको जन्मदर्ता गर्दा बालस्वास्थ्य खोपकार्डको आधारमा गरिनेछ र प्रत्येक बालबालिकाको पहिचानलाई सुनिश्चित गर्दै जन्मदर्ता अभिलेखको आधारमा विद्यालय भर्ना गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

११२. पिछडा वर्ग, सीमान्तकृत समुदाय, आदिवासी जनजाति, दलित लगायत विपन्न र पिछडिएका बस्तिहरूमा स्थलगत रूपमा नै व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्न टोली खटिनेछन् । साथै प्रत्येक वडामा व्यक्तिगत घटना दर्ताका लागि घुम्ती शिविर सञ्चालन गरिनेछ।
११३. उपमहानगरमा रहेका विपन्न र पिछडिएका बासिन्दा खुला स्थानमा बस्नु नपरोस् भनि निःशुल्क बसोवास, खरको छानामुक्त गर्ने र न्यूनतम विद्युत खपत गर्ने बासिन्दाको विद्युत महशुल उपमहानगरले तिरिदिने नीति लिइएकोछ ।
११४. उपमहानगरका सबै वडाहरूमा सामाजिक विकृति एवं विसङ्गति तथा लागू पदार्थ दुर्व्यसन नियन्त्रण गर्न स्थानीय सुरक्षा निकायबीच सहकार्य गरि नियन्त्रण गरिनेछ ।
११५. महिला, दलित, जनजाति तथा पिछडा वर्गका लागि आय आर्जनका विशेष कार्यक्रमहरू जस्तै रोजगार सृजनाका लागि उद्यमशिलता विकास तालिम, सिप विकास तालिम, प्रविधि हस्तान्तरण तथा बजार व्यवस्थापन । आदि
११६. उपमहानगरपालिकाके कार्यालयमा कम्तीमा एउटा स्तनपान कक्षको व्यवस्था गरिने छ । पछि यसलाई सबै वडामा विस्तार गरिने छ ।
११७. सबै वडा स्वास्थ्य कार्यालयमा वर्थिङ सेन्टरको स्थापना गरिने छ ।
११८. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण छुटै इकाइ खडा गरिने छ र यस सम्बन्धि आचार संहिता निर्माण गरी लागु गरिने छ ।

विपद व्यवस्थापन

११९. सबै वडा कार्यालयहरूमा विपद् व्यवस्थापनका आधारभूत सामग्री भण्डारणको व्यवस्थालाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
१२०. विपद् र विकासमा युवा परिचालनको नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

उद्योग वाणिज्य

१२१. उद्योग तथा वाणिज्य क्षेत्रले समाजमा निर्वाह गर्नुपर्ने दायित्वलाई ध्यान दिंदै उपमहानगरभित्र संचालित उद्योग तथा व्यापारका लागि CSR (कर्पोरेट सोसल रेस्पोंसिबिलिटी) निर्देशिका तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

१२२. औद्योगिक वातावरणलाई लगानीमैत्री तथा प्रतिस्पर्धी बनाई औद्योगिक वस्तुको उत्पादन र रोजगारीका अवसरमा अभिवृद्धि गर्ने नीति लिइनेछ। साना तथा मझौला उद्योगहरूको संरक्षण र विकास गर्दै स्थानीय क्षेत्रमा रोजगारी अभिवृद्धि गर्न संभावित वडाहरू पहिचान गरी साना तथा मझौला उद्योग ग्राम स्थापना गर्ने नीतिलाई कायम गरिएकोछ ।
१२३. स्थानीय स्रोत र कच्चा पदार्थ, सीप, श्रम र प्रविधिको उपयोग गर्ने गरी उद्योगको प्रवर्द्धन गर्न विशेष जोड दिइनेछ ।
१२४. खाद्य गुणस्तर कायम गर्न उपमहानगरमा खाद्य गुणस्तर परीक्षण प्रयोगशाला स्थापना गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
१२५. सृजनात्मक तथा अनुसन्धानमा आधारित साना उद्योगहरूको स्थापनाका लागि प्रोत्साहनस्वरूप बीउ पूंजी तथा उत्पादन पश्चात बिक्री बिल बिजकका आधारमा अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।

भू उपयोग तथा वस्ति विकास

१२६. उपयोगविहीन जग्गाहरूको पहिचान गरी लगत राखि सार्वजनिक पार्क तथा सार्वजनिक उपयोगका क्षेत्रमा प्रयोग गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिनुका साथै सम्पूर्ण नगरका जग्गा जस्तै कृषि, गैरकृषि बर्गमा बर्गिकरण गरीनेछ ।
१२७. उपमहानगरपालिका भित्रका सम्भावितस्थानमा व्यवस्थित बस्ती विकास(ल्याण्ड पुलिड)कार्यक्रम संचालन गरिनुका साथै एकीकृत शहरी विकास योजना तयार गरिनेछ ।संघ र प्रदेशको सहकार्यमा जनता आवास कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१२८. उपमहानगरभित्र रहेका भूमिहीन तथा सुकुम्वासीको लगत संकलन कार्यको शुरुवात गरि बैज्ञानिक बसोवासको लागि पहल गरिनेछ ।
१२९. उपमहानगरपालिका भित्र रहेका सार्वजनिक पर्ति जग्गा खोजबिन तथा अनधिकृत सार्वजनिक जग्गाको अतिक्रमणलाई कडाईका साथ रोकिनेछ ।

आदरणीय सभा सदस्य ज्यु हरु,

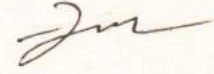

१३०. अन्त्यमा, बाहौं नगर सभामा सहभागी हुनुभएका सम्पूर्ण सभा सदस्य ज्यु हरू नीति तथा कार्यक्रम निर्माणमा खटिनुभएका कर्मचारी साथीहरु, राजनीतिक दल, राष्ट्रसेवक, निजी, सहकारी र सामुदायिक क्षेत्र, श्रमिक वर्ग, नागरिक समाज, विकास साझेदार, संचारजगत एवम् बाहौं नगर सभा सम्पन्न गर्न योजना आयोग लगायत सबैलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु।

धन्यवाद ।

मनोज कुमार साह

नगर प्रमुख

निर्णय :—

आ.व. २०८१।०८२को नीति तथा कार्यक्रम सर्व सम्मतिले पारित गर्ने निर्णय गरियो ।

२०८१।३।२६